

Кућа озидана циглом и
између цигле дрљено треднице
и дрљена отхода

↑ Dům postavený z cihel a mezi cihlami dřevěný trám a dřevěný plot
A house built of brick, and between the brick a wooden beam and a wooden fence

Dům umění / House of Arts
Ústí nad Labem
Galerie 2 / Gallery 2

28/1–27/2 2021

Výstava je výstupem studentského grantového projektu Balkánská stezka
UJEP-SGS-2019-46-003-2 podpořeného Grantovou radou UJEP.
The exhibition is the outcome of the student grant project Balkan Trail
UJEP-SGS-2019-46-003-2 supported by the Grant Board of UJEP.

Otevřeno / Open
Út–Pá / Tue–Fri 11–19
So / Sat 11–18

Masarykova 14
Vstup zdarma
Admission free
www.duul.cz

Marija Mandić
July 32

CZ

Někdo věří tomu, že její / jeho kroky vedou ascendenty a konjunkce vesmírných těles. Jiní za východisko svého osudu považují průsečík „velkých“ dějin a „malých“ událostí, vztahujících se časově, místně, společensky, politicky, kulturně ke konkrétní rodině, ke konkrétnímu člověku. Kdo a co tedy určuje, jací jsme? Kým jsme se narodili a kým se stáváme v průběhu svého života?

Bezesporu naši rodiče, prarodiče a sourozenci. Naši učitelé, spolužáci, kamarádi, kolegové, partneři, místní komunita a vztahy, které si k ní a v ní budujeme. Náš domov. Co ale činí domov domovem?

Obvodové zdi vymezující půdorys budovy, typ oken, omítky, zastřešení? Prostorem pulsující energie, věčné láskyplné budování a nekonečné (i nenáviděné) opečovávání? Kumulace potřebných předmětů zajišťujících životní standard? Vůně? Ozvěna ranního zpěvu ve sprše? Štěkání psa u sousedů? Chuť pokrmu kalibrovaná podle preferencí členů rodiny? Mlha, která se po ránu převaluje nad údolím? Slunce, které překračuje horizont ve stejném místě daného dne každého roku? Křupnutí voskově lesklé slupky jablka utrženého z jabloně v sadu ve stráni a kapky lepkavé šťávy tekoucí po bradě a do rukávu? A co když to všechno zmizí...

Jen tak. Protože proto. Například z toho důvodu, že se dáte do pohybu. Ať už k tomu vybízejí vnitřní pohnutky či vnější okolnosti. Pokud svůj domov opustíme, zůstaneme

EN

EN

tím, kým jsme byli? A zůstane stavení / osada / město identicky vnímaným domovem pro toho, kdo se do nich nastěhuje po nás? Kam se vytratí ona zmiňovaná pulsující energie v případě, že dům zůstane opuštěný a postupně chátrá? Na tyto a na další otázky hledá odpověď autorka výstavního projektu nazvaného **July 32**, doktorandka oboru Vizuální komunikace na Fakultě umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, **Marija Mandić**.

EN

Tato srbská umělkyně, žijící a pracující v Praze a ve městě Novi Sad, se na základě vzpomínek členů své rodiny vypravila do míst jejich bývalých domovů původně rozprostřených v rámci bývalé Jugoslávie a situovaných nyní na území několika balkánských států. Otázky, které si v počátcích svého uměleckého výzkumu kladla, souvisely právě s výše zmíněným průsečíkem obecných dějin, konkrétních událostí a osudů lidí, kteří se v nich ocitají. Zároveň v participačním rozměru pobídky příbuzným nakreslit situační plánek původního domu sledovala míru shody mezi aktuální situací, historickou realitou a projekcí jejich vzpomínek či představ.

EN

Na návštěvnících výstavy ponechává, zda po zhlédnutí instalace naleznou spojitosti s vlastními přetřhanými rodinnými vazbami a pozapomenutými historickými souvislostmi. Autorka nepochybuje o tom, že minulosti je zapotřebí pokorně naslouchat a vést s ní otevřený dialog.

Zdena Kolečková Mentor

EN

EN

EN

The photograph cycle **July 32** represents the collision between the personal projections that we see in our mind's eye when listening to the stories told by others, and the actual image affected by the ravages of time. **Marija Mandić** encountered this intersection of the inner and the outer worlds even as she was working on the photograph cycle: "The discrepancies in what I have found and what I have learned about those place from my grandparents, revealed hidden narratives that tell about demographic, urban, and, by extension, also rural and social changes, confirming that these dislocations between remembrance and the actual situation of the place unquestionably show entanglement between the private and the public spheres of the site." The feeling of certain displacement is replaced by the realization that we are balancing between the existing memories and the uncontrollable transformation of the world. In her creative work, **Marija Mandić** deals with individual and communicative memory and their mutual relationship in space.

The exhibition of a young photographer **Marija Mandić** (*1990, Serbia) entitled **July 32** presents selected photographs from the cycle of the same title. The imaginative title itself refers to recalling distant memories in the current space-time and attacks the idea of the possibility of accurate capturing of the events of the past. Both human memory and landscape change over time. A non-existent date in the calendar speaks about the desire for material visual projection of memories.

EN

The work displayed in **Gallery 2** consists of two parts. The first part represents the scan of an older personal document of citizenship with the inscription "place for the history and the places where her grandparents come from. It is based on the idea that the place and the environment we grow up in co-create us as unique individuals. They show entanglement between the private and the public spheres of the site." The feeling of certain displacement is replaced by the realization that we are balancing between the existing memories and the uncontrollable transformation of the world. In her creative work, **Marija Mandić** deals with individual and communicative memory and their mutual relationship in space.

used to look like. The author recorded and now distant region that they had left intently to their stories of what their native ries told by her grandparents. She listened photo archive and especially with the story **Marija Mandić** worked with the family members si balancování na hranici prostoru Pociť určitého zklamání je vystiždan uvedoměním si, že se ve své tvůrčí práci zabývá jednotlivci a komunikativní paměť, jejich vzájemným vztahem v prostoru.

Na propletení vnitřního a vnějšího světa narazila autorka **Marija Mandić** i během realizace fotografického cyklu: " Nervonálostí v tom, co jsem skutečně našla a jsem o těchto místech slyšela od mých parodičů, odhalily skryté příběhy, které vyprávějí o demografických, městských a tím i sociálních změnách a venkovských poměrech, což potvrzuje, že tyto odchylky mezi vzpomínkou a skutečnou situací místa nepochybně ukazují na provázanost soukromé a veřejné sféry těchto míst."

zaznamenala jejich vzpomínky do krátkých popisných textů. Tyto texty jí následně sloužily jako návod pro nalezení a vizuální zpodobnění upomínaných míst v bývalé Jugoslávii. Vydat se na místa v Chorvatsku, Bosně, Černé Hoře a Kosovo, které její parodiče někdy až přehnaně detailně popisovali, ale ta místa se mezitím proměnila. Začal vznikat cyklus černobílých fotografií, dopravený ručně psaným textem, jenž byl pouze počátečním vodítkem k fotograficky zaznamenaným místům.

EN

Someone believes that their steps are led by ascendants and conjunctions of cosmic objects. For others, the starting point of their destiny lies at the crossroads of “big” history and “small” events related to a specific family or a specific person in terms of time, space, society, politics and culture. So who and what exactly determines who we are? As who we were born and whom we become during our lives?

EN

No doubt it is our parents, grandparents and siblings. Our teachers, classmates, friends, colleagues, partners, the local community, and the relationships we build with and within it. Our home. But what does it mean – home?

EN

The perimeter walls determining the floor plan of the building, the type of windows, and the roof? The energy pulsating within the space, the loop of establishing our environment, and endless (even hated) cherishing? The accumulated things necessary to maintain our living standard? A scent? An echo of the songs sang during the morning shower? The neighbours’ barking dog? The taste of food calibrated according to the preferences of the family members? The mist rolling over the valley in the morning? The sun that crosses the horizon at the same spot every day of the year? The crunch of the waxy shiny peel of an apple plucked in the hillside orchard, and the drops of the sticky juice running down the chin and into the sleeve? And what if it all disappears...

EN

For no obvious reason at all. Maybe because you start moving. No matter if the movement is initiated by internal motives or external

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

circumstances. If we leave our home, will we stay whom we were? And will those who move in after us perceive their new home – the house / the settlement / the city – in the same way? Where does the pulsating energy go if the house remains abandoned and gradually decays? Looking for the answers to these – and many more – questions is the author of the exhibition project called **July 32**, **Marija Mandić**, a doctoral student of Visual Communication at the Faculty of Art and Design of the Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem.

EN

This Serbian artist who lives and works in Prague and Novi Sad visited the places her family members used to call “home”, originally spread across the former Yugoslavia and now are located in several Balkan states. The questions she asked herself at the beginning of her artistic research were related to the above-mentioned intersection of general history, specific historical events, and the destinies of the individual participants of these events. At the same time, she asked her relatives to participate in the research and to draw situation plans of their former houses, monitoring the extent to which the current situation, the historical reality, and the projection of the relatives’ memories and ideas matched.

EN

The visitors of the exhibition are left to decide whether they will try to connect with their own broken family ties and forgotten historical contexts after seeing the installation. The author has no doubt that it is necessary to humbly listen to the past and have an open dialogue with it.

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

EN

Kurátorka / Curator Adéla Machová

EN

EN

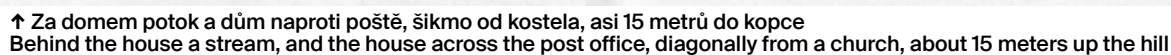
Impulsem pro vznik druhé části díla byl autorčin zájem o rodinnou historii, o mis-ta, odkud její prarodiče pocházi. Vychází z myšlenky, že místo a prostředí, kde jsme nějaký delší čas vyrůstali, nás spoluitváří jako svébytného jedince. Stává se upomínkou, památkou, a proto si jej ve vzpomínkách neseme celý život s sebou.

prádlněho prostoru naše obrazy a aktivo-vat představivost. Dílo prezentované v **Galerii 2** tvoří dvě části. První část reprezentuje sken staršího osobního dokladu národní příslušnosti s nápisem „Místo pro fotografii“, kde si uvědomujeme historii, ale chybí nám zde určitá reprezentace – konkrétní obraz, který by nabradil poetický nápis. Autorka nám umožňuje vložit si do tohoto aktuálně prádlněho prostoru naše obrazy a aktivo-vat představivost.

EN

CZ

Od topolu vpravo po silnici
↓ From the poplar tree on the right, up the road

A black and white photograph of a steep, grassy hillside. The foreground is filled with dense, low-lying vegetation and grass. The slope rises sharply towards the right, where a dense forest of trees is visible. The sky is bright and overexposed.

Výstava je výstupem studentského grantového projektu Balkánská stezka UJEP-SGS-2019-46-003-2 podpořeného Grantovou radou UJEP.
The exhibition is the outcome of the student grant project Balkan Trail UJEP-SGS-2019-46-003-2 supported by the Grant Board of UJEP.

Masarykova 14
Vstup zdarma
Admission free
www.duul.cz

Marija Mandić

July 32

CZ

Výstava **July 32** mladé fotografky **Mariji Mandić** (*1990, Srbsko) představuje vybrané fotografie ze stejnojmenného cyklu. Samotný imaginativní název odkazuje k zápletce znovu vyvolávání dávných vzpomínek v aktuálním časoprostoru a atakuje představu o možnosti věrného zpětného zachycení již uplynulých událostí. Paměť člověka i krajina se mění vlivem času. Neexistující datum v kalendáři vypráví o touze hmotného vizuálního zpřítomňování vzpomínek.

Dílo prezentované v **Galerii 2** tvoří dvě části. První část reprezentuje sken staršího osobního dokladu národní příslušnosti s nápisem „Místo pro fotografii“, kde si uvědomujeme historii, ale chybí nám zde určitá reprezentace – konkrétní obraz, který by nahradil poetický nápis. Autorka nám umožňuje vložit si do tohoto aktuálně prázdného prostoru naše obrazy a aktivovat představivost.

Impulsem pro vznik druhé části díla byl autorčin zájem o rodinnou historii, o místa, odkud její prarodiče pochází. Vychází z myšlenky, že místo a prostředí, kde jsme nějaký delší čas vyrůstali, nás spoluutváří jako svébytného jedince. Stává se upomínkou, památkou, a proto si jej ve vzpomínkách neseme celý život s sebou.

Marija Mandić pracovala s rodinným fotoarchivem a především vyprávěním svých prarodičů. Se zájmem naslouchala jejich příběhům, jak vypadal jejich rodný a dnes vzdálený kraj, který opustili. Autorka si

zaznamenala jejich vzpomínky do krátkých popisných textů. Tyto texty jí následně sloužily jako návod pro nalezení a vizuální zpodobnění upomínaných míst v bývalé Jugoslávii. Vydala se na místa v Chorvatsku, Bosně, Černé Hoře a Kosovu, které její prarodiče někdy až přehnaně detailně popisovali, ale ta místa se mezitím proměnila. Začal vznikat cyklus černobílých fotografií doprovázený ručně psaným textem, jenž byl pouze počátečním vodítkem k fotograficky zaznamenaným místům.

Fotografický cyklus **July 32** reprezentuje střet vlastních představ, vytvořených během naslouchání vyprávěným příběhům, a aktuálního obrazu, jež je výsledkem působení zubu času.

Na propletení vnitřního a vnějšího světa narazila autorka **Marija Mandić** i během realizace fotografického cyklu: „Nesrovnalosti v tom, co jsem skutečně našla a co jsem o těchto místech slyšela od mých prarodičů, odhalily skryté příběhy, které vyprávějí o demografických, městských, a tím i sociálních změnách a venkovských poměrech, což potvrzuje, že tyto odchylky mezi vzpomínkou a skutečnou situací místa nepochybně ukazují na provázanost soukromé a veřejné sféry těchto míst.“ Pocit určitého zklamání je vystřídán uvědoměním si balancování na hranici prostoru mezi existujícími vzpomínkami a neovlivnitelnou proměnou světa. **Marija Mandić** se ve své tvůrčí práci zabývá individuální a komunikativní pamětí, jejich vzájemným vztahem v prostoru.

EN

The exhibition of a young photographer **Marija Mandić** (*1990, Serbia) entitled **July 32** presents selected photographs from the cycle of the same title. The imaginative title itself refers to recalling distant memories in the current space-time and attacks the idea of the possibility of accurate capturing of the events of the past. Both human memory and landscape change over time. A non-existent date in the calendar speaks about the desire for material visual projection of memories.

The work displayed in **Gallery 2** consists of two parts. The first part represents the scan of an older personal document of citizenship with the inscription “place for a photograph“; when examining it, we become aware of history while having a feeling that certain representation – a specific image – is lacking. The artist allows us to fill the empty space with images of our own and to activate our imagination.

The impulse for creating the second part of the work was the author's interest in family history and the places where her grandparents come from. It is based on the idea that the place and the environment we grow up in co-create us as unique individuals. They become a reminder, and that is why we carry them with us in our memories throughout our lives.

Marija Mandić worked with the family photo archive and especially with the stories told by her grandparents. She listened intently to their stories of what their native and now distant region that they had left used to look like. The author recorded

Adéla Machová

Kurátorka / Curator

This Serbian artist who lives and works in Prague and Novi Sad visited the places her family members used to call “home“, originally spread across the former Yugoslavias and now are located in several Balkan states. The questions she asked herself at the beginning of her artistic research were related to the above-mentioned intersection of general history, specific historical events, and the destinies of the individual participants of these events. At the same time, she asked her relatives to participate in the research and to draw situation plans of their former houses, monitoring the extent to which the current situation, the historical reality, and the projection of the relatives' memories and ideas matched.

The visitors of the exhibition are left to decide whether they will try to connect with their own broken family ties and forgotten historical contexts after seeing the installation. The author has no doubt that it is necessary to humbly listen to the past and have an open dialogue with it.

For no obvious reason at all. Maybe because you start moving. No matter if the movement is initiated by internal motives or external all disappears...

The visitors of the exhibition are left to the chin and into the sleeve? And what if it and the drops of the sticky juice running down of an apple plucked in the hillside orchard, the year? The crunch of the waxy shiny peel es the horizon at the same spot every day of the valley in the morning? The sun that crosses the family members? The mist rolling over food calibrated according to the preferences of the neighbours' barking dog? The taste of the songs sang during the morning shower? The living standard? A scent? An echo of the accumulated things necessary to maintain our lives (even hatred) cherishing? The loop of establishing our environment and the roof? The energy pulsating within the plan of the building, the type of windows, The perimeter walls determining the floor

No doubt it is our parents, grandparents and siblings. Our teachers, classmates, friends, colleagues, partners, the local community, it. Our home. But what does it mean – home? and the relationships we build with and within the pertimeter walls determining the floor

Someone believes that their steps are led by ascendants and conjunctions of cosmic objects. For others, the starting point of their destiny lies at the crossroads of “big” history and “small” events related to a specific family or a specific person in terms of time, space, society, politics and culture. So who and what exactly determines who we are? As who we were born and whom we become during our lives?

EN

their memories in short descriptive texts. These texts subsequently served to her as a guide for finding and visually depicting the places in their memories located in the former Yugoslavia. She visited sites in Croatia, Bosnia, Montenegro and Kosovo, the ones her grandparents had described to her, sometimes in an overly detailed way. That's how the cycle of black and white photographs accompanied by handwritten text – a guide to the mentioned places – emerged.

The photographic cycle **July 32** represents the collision between the personal projections that we see in our mind's eye when listening to the stories told by others, and the actual image affected by the ravages of time.

Marija Mandić encountered this interconnection of the inner and the outer worlds even as she was working on the photographic cycle: “The discrepancies in what I have found and what I have learned about those place from my grandparents, revealed hidden narratives that tell about demographic, urban, and, by extension, also rural and social changes, confirming that these dislocations between remembrance and the actual situation of the place unquestionably show entanglement between the private and the public spheres of the site.“ The feeling of certain disappointment is replaced by the realization that we are balancing between the existing memories and the uncontrollable transformation of the world. In her creative work, **Marija Mandić** deals with individual and communicative memory and their mutual relationship in space.

Zdena Kolečková

Mentor

Tato srbská umělkyně, žijící a pracující v Praze a ve městě Novi Sad, se na základě vzpomínek členů své rodiny vypráví o místech bývalých domovů původně rozptýlených v rámci bývalé Jugoslávie a situovaných nyní na území několika balkánských států. Otázky, které si v počátcích svého uměleckého výzkumu kladla, souvisely především s výše zmíněným průsečíkem obecných dějin, konkrétních událostí a osudů lidí, kteří se v nich ocitají. Zároveň v participativním rozměru pobídky příbuzným nakreslit situační plánek původního domu sledovala mírnu shodu mezi aktuální situací, historickou realitou a projekcí jejích vzpomínek či představ.

Na návštěvních výstavy ponechává, zda po zhlédnutí instalace naleznou spointosti s vlastními přetřanými rodinnými vazbami a pozapomenutými historickými souvislostmi. Autorka nepochybje o tom, že minulost je zapotřebí pokorně naslouchat a věst s ní otevřený dialog.

v Ústí nad Labem, **Marija Mandić**.

Vizuální komunikace na Fakultě umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně tu nazvaného **July 32**, doktoranda oboru hledá odpověď autorka vystavního projektu a postupně chátrá? Na tyto a na další otázky energie v případě, že dům zůstane opuštěný nás? Kam se vytratí ona zmiňovaná pulsující vem pro toho, kdo se do nich nastěhuje po osada / město identicky vnímaným domo-tím, kým jsme byli? A zůstane stavení /

Obvodové zdi vymezující půdorys budovy, typ oken, omítky, zastřešení? Prostorem pulsující energie, věčně laskavě budovaní a nekončné (i nenávíděné) opečovávaní? Kumulace potřebných předmetů zajišťujících životní standard? Vůně? Ozvavená ramínka zpěvu ve sprše? Stěkání psa u sousedů? Chut' pokrmu kalibrovaná podle preferencí členů rodiny? Milha, která se po ránu převaluje nad údolím? Slunce, které překračuje horizont ve stejném místě daného dne každého roku? Krupnutí voskové lesklé slupky jablka utrženého z jablone v sadu ve stráni a kapky lepkavé šťávy tekoucí po bradě a do rukávů? A co když to všechno zmizí...

Jen tak. Protože proto. Například z toho důvodu, že se dáte do pohybu. Ať už k tomu vybízejí vnitřní pohnutky či vnější okolnosti. Pokud svůj domov opustíme, zůstaneme

Co ale číní domov domovem? Kolegové, partneři, místní komunita a ztazení. Naši učitelé, spolužáci, kamarádi, Bezspornu naši rodiče, prarodiče a sourozenci. Které si k ní a v ní budujeme. Náš domov.

se stáváme v průběhu svého života? Čuje, jací jsme? Kým jsme se narodili a kým ke konkrétnímu člověku. Kdo a co tedy usky, politický, kulturně ke konkrétní rodině, ti, vztahujících se časově, místně, společen-průsečík „velkých“ dějin a „malých“ událostí jní za východisko svého osudu považují ascendeny a konjunkce vesmírných těles. Někdo věří tomu, že její / jeho kroky vedou

CZ